

TALLINN, 19.-20. APRILL 2016

Eesti
Sõjamuuseum
KINDRAL LAIDONERI MUUSEUM

Eesti Sõjamuuseum – kindral Laidoneri Muuseum
ootab ettekandeid ja esinejaid sõjaajaloo konverentsile

SÕJAVISIOONID: KOGEMUSED, KUJUTLUSED JA PROGNOOSID SÕJAST MINEVIKUS JA TÄNAPÄEVAL

”Kindralid valmistuvad alati eelmiseks sõjaks.” See on üks tuntumaid sõjanduslikke klišeid, mis on etteheide ohvitseridele, kes pole tulevikku õigesti ette näinud. Kuid kõnekäänd ei ole nii vana, kui võiks arvata. See pärineb alles 20. sajandi algusest. Enne 19. sajandi tööstuslikku revolutsiooni polnud sõjanduse areng kunagi nii kiire, et eelmise sõja õppetunnid küsitavad oleksid olnud. Vastupidi, suuremas osas sõjanduse ajaloost oli eelmiseks sõjaks valmistumine üpriski mõistlik.

Ühiskonna, riigi ja tehnoloogia areng on kaasaegsete relvajõudude suureks väljakutseks. Mineviku teadmiste ja oskuste hoidmine ning lihvimine nõuab niigi suure osa ajast ja muudest ressurssidest, tuleviku ennustamine on sageli lausa üle jõu käiv ülesanne. Muudatused taktika, operatsioonikunsti, juhtimispõhimõtete jms vallas peidavad endas ka karisid, sest rahuaegse innovatsiooni ainukeseks tõeliseks proovikiviks saab olla vaid järgmine sõda. Lahingus aga vigu ei andestata.

Tuleviku ennustamine on tänamatu töö, ometi ei ole innovatsioon ilma selleta võimalik. Oleks siiski ekslik arvata, et innovatsioon muudab mineviku õppetunnid tarbetuks. Edukad on olnud pigem relvajõud, kes on eelmistest konfliktidest osanud õppida, nagu tõestas Saksamaa pärast Esimest maailmasõda või Ameerika Ühendriigid pärast Vietnami sõda. Mineviku kogemuste arvessevõtmine on olnud armeede kui „õppivate organisatsioonide“ efektiivsuse üheks kriteeriumiks. Kuid täpseimad ja edukaimad visioonid pole alati sündinud kindralstaabis. Selle näiteks on kasvõi Poola pankur Jan Bloch enne Esimest maailmasõda või ajalooharidusega Ameerika jurist William S. Lind enne 1991. aasta Lahesõda.

Kavandatav konverents käsitleb sõjavisioone ja tulevikunägemusi nii relvajõududes, riigikaitse- ja julgeolekuasutustes kui ka ühiskonnas laiemalt, uurides põhjusi, miks ühed relvajõud on olnud edukamad kui teised. Kuidas õppida ajaloost ja teha adekvaatseid prognoose? Mida on vaja toimivaks innovatsiooniks? Miks tuleb sõjaväelastel ja julgeolekuekspertidel õppida tsivilistidest visionääridelt, publitsistidelt, kirjanikelt ja futuristidelt?

Ootame ettekandeid ja paneeliettepanekuid järgmistel teemadel:

- relvajõud ja minevikukogemuse arvestamine ajaloos, tänapäeval ja tulevikus
- tulevikuprognosid (sh ühiskonna ja tehnoloogia vallas) sõjanduses
- tulevased sõjad publitsistikas, teaduses, kirjanduses ja kunstis
- mineviku õppetunnid ja tulevikuprognosid doktriiniloomes
- tulevikuvisionid sõjaväelises hariduses ja väljaõppes

Eesti Sõjamuuseum ootab 29. veebruariks 2016 ettekannete eelkookuvõtteid (pikkusega kuni 4 000 tähemärki) inglise või eesti keeles aadressil conference@esm.ee. Paneeliettepanekud peavad sisaldama kõigi paneelis osalevate ettekannete eelkookuvõtteid. Samuti palume saata lühikese elulookirjelduse koos ülevaatega senisest teadustööst. Ettekannete pikkus on 20 minutit. Konverentsi töökeelteks on inglise ja eesti keel. Eestikeelsed ettekanded tõlgitakse inglise keelde ja vastupidi. Ettekannetel põhinevad teadusartiklid avaldatakse 2017. aasta Eesti sõjaajaloo aastaraamatus. Eesti Sõjamuuseum – kindral Laidoneri Muuseum katab ettekandjate reisi- ja majutuskulud. Konverentsi korraldajaks on Eesti Sõjamuuseum – Kindral Laidoneri Muuseum.

Konverentsi peaesinejaks on tänavu Prof. Martin van Creveld.

Foto: Balti riikide ühised sõjaväeõppused Võru-Kubijal, 21.02.1994.

Autor: Peeter Langovits. Fotoarhiiv, Eesti Rahvusrhiiv.